

354. Zynek nie w bardzo wielu miejscach się nayduje. Naywięcey go przychodzi z Indyi, ale z czego, i iak go tam wytapiaią? niewiadomo. Europa naywięcey go ma z *Goslar* w Niemczech. Prócz tego iest ieszcze w Anglii, Szwecyi, Saxonii, Czechach, &c. U nas w Polsce ma być pod *Jlkuszem*, za świadectwem Opalińskiego.

355. Zynku zażywaią Konwisarze mięszaią go do Cyny, przez co się Cyna wiele ma doskonalić. Mięsza się do takich miészanin, które przedni dźwięk wydać maią. Mięsza się do Tombaku. Kruszcze zaś Zynkowe naywięcey zażywaią się do robienia Mosiądzu.

§. 5.

O Spiżglasie, albo Antimonium.

356. Spiżglas albo *Antimonium* iest Póime-
tal bardzo kruchy, dla przymięszaney Siar-
ki: młotem uderzony zaraz się rozprusza. Jest
koloru białego, podobnego do Srebra; i tym
bielszy, im więcey w sobie ma Siarki. We-
wnątrz iest nitkowaty i promienisty.

357. Ciężkość iego iest pośrednią między
Zelazem i Cyną. W ogniu bardzo prędko ula-
tuje: i tenże skutek czyni w Metalach, gdy
do nich znacznie będzie przymięszany. Lecz
z ciężkością topi się w ogniu, a gdy się ztopi,
płynie kolorem ciemno-czerwonym.

358. Daie się tak mieszać z Metalami, że jego siarczyste części wiążą się z Srebrem, i innemi Metalami: z Złotem zaś tylko Półmetalowe. Ztąd pochodzi, że przez Spiżglas czyszczy się Złoto od wszystkich innych Metalów.

359. Rozpuszcza się w *Aqua regis* i *Spiritu salis*: lecz w Serwaserze tylko się kalcynuje, i w biały proszek obraca. Magnesowi tak jest przeciwny, że do Żelaza przymieszany, czyni go ku Magnesowi nieczułym. Z żywym Srebrem daie się wprowadzić amalgamować, niepospolitym przecięż sposobem.

360. Zeby się gdzie miał naydować samorodny Spiżglas tak czysty, iak Półmetal być powinien, niewiadomo. Z tym wszystkim, ile Półmetal, podobno samym tylko Mineralogistom jest potrzebny: ten zaś, który się pospolicie zażywa, jest tylko przez wytopienie od ziem i kamieni oczyszczony, a taki samorodny naydnie się w Szwecyi pod *Salbergsgrube*.

361. Kruszcze Spiżglasowe są. *Promienio-krusz*, po niemiecku *Strahlentz*: ma kolor siwo-błękitny, lśni się, i jest kruchy: składa się z cieńszych lub grubszych promieni. Bywa częstokroć podobny do Kruszczy Zynkowego lub Żelaznego, tym się przecięż od tych różni, że się przy świecy topi. Naydnie się w Węgrzech.

362. *Tęgokrusz*, po niemiecku *Sihaldiebreritz*: jest gęsty, i podobny chędożonemu Żelazo-

łazowi lub Ołowiowi: ale kruchy, i topi się przy świecy. Nayduie się w Saxonii.

363. *Piorokrusz*, po niemiecku *Spiesglas*, *federerz*: składa się z nieporządnie zawikłanych drobnych nitek, nakształt wełny, albo piorek. Ma wiele w sobie Siarki, i dla tego tak prędko się topi przy świecy, iak Siarka. Nayduie się pod *Braunsdoßf* w Saxonii.

364. *Krzyształokrusz*, po niemiecku *Kristallformigeserz*: ma kolor siwo-błękitny, wewnątrz jest promienisty, lecz po wierzchu zdać się być iak krystallizowany.

365. *Czerwonokrusz*, po niemiecku *Rot Spiesglaserz*: jest zawsze promienisty, i dla przy-mieszanego Arszeniku z Siarką różnie czerwony lub żółty.

366. Dla wytopienia Spiżglasu z Kruszcem, weźmiesz tylko dwa garki takie, aby iednego dno nieco w drugi wchodziło. Dno wyższego garka przebić się kilką dziurkami: gdzie się garki zechodzą, oblepi się gliną. Dolny garnek zakopie się naprzykład w ziemię, aby zawsze był chłodny: a zwierzchni nasypawszy potłuczonego Kruszcem, obłoży się ogniem. Spiżglas się wytopi, i przez dziureczki wypadając, w dolnym garku ztwardnieje. Tak wytopiony zowie się *Antimonium crudum*, z którego potym wyprowadza się Półmetal, *Regulus Antimonii* zwany.

367. Spiżglas nayduie się w wielu krajach. Jest w Japonii: w *Peru* w Ameryce: w Frán-

cyi, Szwecyi, Węgrzech, Szwaycaryach, Czechach, Szląsku. Mają go i góry *Tatry*. Właściwym jego miejscem są góry pierwiastkowe, w których się pospolicie ukrywa zaraz pod zwierzchoią darnią.

368. *Antimonium crudum* jest to, które jest naypospolitsze, i które się pospolicie zażywa. Topiący Złoto potrzebują go do czyszczenia Złota. Leiący litery drukarskie, potrzebują go do swojej mieszanki. Lekarze różne z niego czynią lekarstwa: lecz naywięcej się zażywa na lekarstwa dla koni.

§. 6.

O Arszniku.

369. Arsznik pospolicie za Półmetal poczytany jest: są przecież, a między temi *Lebmann*, który go tylko za Sol metaliczną poczytują.

370. Wyprowadzony na podobieństwo Półmetal, jest kruchy, prędko się łamiący, prawie solowaty. Warząc go w 15. częściach wody jego wagi, rozpuszcza się, i po wyparowaniu krystalizuje się nakształt iakiej soli kolorem żółtym i przezroczystym.

371. Sam jest koloru białego, czasem przezroczystego iak Szkło, czasem ciemnego. Ciężkość jego pośrednia między Miedzią i Złazem. W ogniu iak się prędko topi, tak prędko z dymem ulatuje, z obrzydliwym czosnkowymi

krówym smrodem. Nie dać w ogniu płomie-
nia. Gdy się dym czego czepia i ostygnie: sta-
je się rzeczą ciężką, białą, w pół przezro-
czystą. Arszenik zaś sam ztopiony i ostygły,
stać się niby w pół przezroczystym szkłem,
gładkim po wierzchu.

372. Na powietrzu traci swą przezroczy-
stość, i coraz bardziey ciemnieje, i mącznym
się stać. Rozpuszcza się we wszystkim, co
tylko jest płynnym: w wodzie, occie, gorzał-
ce, oliwie, ługu: lecz do zupełnego rozpu-
szczenia, potrzebuie tych płynności różney
wielości, różney długości czasu, i różnego
stopnia ciepła.

373. Mieszają się z różnemi Metalami, nay-
większą przecięż ma przyiaźń z Żelazem i
Cyną. Złoto od niego wewnątrz siwieie,
Srebro ciemnieje, Miedź bieleie, Cyna tward-
nieje, Ołów kruszeie, Żelazo czernieie.

374. Rzadko który jest Kruszec, owszem
rzadko który i naypospolitszy kamień, oso-
bliwie gliniasty, lśniący w którymby mniej
więcey Arszeniku nie było. Dla tego jego po-
wszechności naydowania się w Rzeczach Ko-
palnych, iest on bardzo ważną rzeczą dla Mi-
neralogisów, ale dotąd ieszcze we wszystkich
okolicościach niedocieczoną.

375. Arszenik iest czysty samorodny, iest
i w Kruszcach ukryty. Czysty naprzód roz-
chodzi się w ziemi nakształt iakiego dymu:
znają go Górnicy w Kopalniach: Niemcy na-

żywią *Bergschwaden*, i częstokroć wiele ludzi o śmierć przyprawia. Powtórę jest w podobieństwie biały maki. Potrzebie, biały, czysty iak Szkło.

376. Między właściwemi Arseniku Kruszcami jest *Rauszgel*, po niemiecku *Rauschgelb*: jest to Arsenik z Siarką pomieszany, koloru żółtego, ciemno-czerwonego; niektórzy w pół, niektórzy wcale przezroczysty. Czerwony ma w sobie więcej Siarki, iak żółty.

377. *Czarnokrusz*, po niemiecku *Fliegenpulver*: jest siwy albo czarny z górną smołą pomieszany, a ztąd się zapalający. Jest albo kruchy, lub łupki, albo twardowaty naksztalt początkowego kamienia. Wewnątrz lśni się iak Ołów kraiany, ale wkrótce na powietrzu ciemnieje.

378. *Złotołusk*, po niemiecku *Operment*, po łacinie *Auripigmentum*, (Farba Malarzom znanioma) jest robiony, jest i samorodny. Samorodny jest Kruszcem Arsenikowym zielono albo czerwono-żółtego koloru, z cząstkami lśnąciami. Ma w sobie Siarkę. Nie rad się w ogniu pali, a ieżeli się pali, daie biało-błękitny ogień, i gęsty biały śmierdzący dym: a po zapaleniu zostawnie zielonawą, piaszczystą materią.

379. *Skorupokrusz*, po niemiecku *Scherbenkobolt*: jest koloru siwego, lśniącego, i składa się z giętych iedna o drugą warsztwów, naksztalt cebuli. Oddzieliwszy warsztwę, wyraża dętą wpukłą półkulę, a uderzywszy o nią,

nię, czyni dźwięk, iakoby była Metalowa. Czasem się wydaie iakoby z czystego Mosiądzu robiona była.

380. *Kostkokrusz*, po niemiecku *Bergwürfel*: wyraża regularną ośmioboczną kostkę, czarniawego koloru. Jest w nim Arszenik i Zeleno.

381. *Białokrusz*, po niemiecku *Mispikkel*: pokazuje się różnego kształtu, naywięcej przecięż kostkowego. Jest biały i lśniący iak Cytryna, a białosc swoię i na wolnym powietrzu zachowuje.

382. *Kieł Arszenikowy*, po niemiecku *Arszeniek Kies*: iest siwo-popielaty, nieco błękitnawy, gęsty, z cząstkami lśnjącemi. Daie o Stal ogień z smrodem arszenikalnym. Na wolnym powietrzu powoli ciemnieje.

383. *Miedziokrusz*, od koloru tak się nazwać może: po niemiecku *Kupffernickel*: iest siwy, znacznie czerwony, do Miedzi bardzo podobny. Ma w sobie naywięcej Arszeniku, nieco Siarki i Miedzi.

384. *Arszenikalna ziemia*, po niem: *Schwalbengift*: iest różna ziemia, biała, siwa, żółta, brunatna, czarniawa: glina osobliwie i Margle takich kolorów mają w sobie Arszenik.

385. Czyli w rzeczy iakiey iest Arszenik, czyli nie, dowiedziec się można, rzuciwszy na ogień Arszenik bowiem wydaie dym czosnkowy śmierdzący. Nie życzę przecięż bardzo nosem zapachu tego doświadczać, przynaj-

mniey gdzie wiele może bydź Arszeniku, ani to czynić w zamkniętym jakim mieyscu: Arszenik bowiem iest nad wszystkie nayiadowatszą trucizną. Beśpieczniey więc będzie nad dymem z rzeczy w ogień włożoney wychodzącym, potrzymać czystą blachę miedzianą, lub żelazną, która od dymu arsenikalnego bieleie.

386. Nayduie się w bardzo wielu krajach, w Szwecyi, Węgrzech, Czechach, Saxonii, Szląsku. Prócz tego, kiedy pospolicie Kruszcze różne mają w sobie Arszenik, wszędzie się tam przez sublimacyą zbiera, gdzie się Kruszcze topią: a taki zowie się u Niemców *Hüttenrauch*, iest trojaki, biały, żółty i czerwony.

387. Przymięszaniem Arszeniku daje się Miedzi taka białość, że się Srebru bardzo podobną staie. Mięsza się do Miedzi i Cyny, z którey massy robią się Zwierciadła palące, Złotołusk albo *Auripigmentum*, i Rauszgiel, są farby potrzebne Malarzom. Z Złotołusku robi się *Atramentum sympatheticum*, i *liquor vini probatorius*. Gospodarze Arszeniku zażywaią tylko na trucie Szczurów, Myszów, Much, &c., lecz i na to życzyłbym raczy innych rzeczy mniey ludziom szkodliwych zażywać: są bowiem przykłady, że się albo przez nieostrożność ludzie, albo potrzebne zwierzęta potruły.

388. Mniemam, że żaden Lekarz rozumny wewnątrznie go nie zażyie: i zewnątrz iakożkolwiek przykładany, częstokroć Raka lub

Gan.

Gangrenę sprowadza. Ci, którzy wewnętrznie Arszenikiem są struci, dostają szczawki, drżenia na członkach, osłabienie nerwów, Gangrenę w żołądku, zimny pot, konwulsye, i nagle umierają.

389. Takowym bardzo prędkiego potrzeba ratunku. Naypospolitszym ratunkiem jest wzbudzenie vomitów przez zażycie wiele mleka, oliwy i ciepłej wody: a potem zażyje się *Extractum sulphuris martiale*: lecz jeżeli się to nie uczyni wczesnie, wkrótce nie nie pomoże.

§. 7.

O Kobalcie.

390. Kobolt jest twardy i kruchy Półmetal, i bardziej podobny do tego, iakoby tylko był ziemią. Ztąd go wielu za Półmetal nie poczytało, ale tylko za ziemię Metalową. Naypierwszy *Brand in Act; Erud; Upsall*: między Półmetale go policzył.

391. Jest koloru bladego, i przełamany świeci się iak Metal. Ma i ciężkość metalliczną. W ogniu dosyć jest twarzą, ani się pali, ani się dymi, przecież się topi. Z Szklęm ztopiony, farbuje błękitnym kolorem.

392. W Serwaserze i *Aqua regis*, rozpuszcza się kolorem zielonawym, ale z wielką trudnością. Z żywym Srebrem nie da się amalgamować. Z Miedzią zmieszany czyni ją
kru.

kruchą, i tak się iey trzyma, że wcale od niey oddzielonym bydz nie może.

393. Kruszcze iego są, *Koboltokrusz*, po niemiecku *Koboltglantz*: iest koloru popielato-siwego: wewnątrz albo gęsty, albo grubo-ziarnisty. Jeden iest stalowego koloru, a ten ma w sobie Zelazo i Siarkę: drugi cynowego, ma także Zelazo siarkowane: trzeci ieszcze iasniejszy, ma Zelazo, Siarkę i Arszenik.

394. *Zużelokrusz*, po niemiecku *Schlackenbold*: iest błękitnawego, albo błękitnawo-lśniacego się koloru, i ma podobieństwo do iakiey zużeli. Jeden iest na podobieństwo zużeli szklanney, twardy, ale iak szkło się rozsypuiącey: drugi iest kruchy, i ręce maże.

395. *Siatkokrusz*, po niemiecku *Gestricketter Kobold*: niby iaką siatką, albo gałązkami p-znaczony, ma wiele w sobie Arszeniku. *Wywietrzalec*, po niemiecku *Koboldblume*, nazywa się ten, który długo na wilgotym miejscu, albo na wolnym powietrzu leży; wtedy się odmienia, i albo wskroś, albo tylko na wierzchu czerwienieie lub żółcieie.

396. *Ziemię Koboltowę* są różne. Jedna iest biała nieco zielenieiąca, lekka, krucha, w małych sztuczkach, białemu Marglowi bardzo podobna. Druga iest żółta, nie bardzo częzka, krucha, i Ugrowi podobna. Trzecia czarna, krucha, iak sadze ręce mażaca. Czwarte na koniec są Jły błękitne i czarne.

397. Naywiększe Koboltu zażycie, iest wy-
rabianie z niego owey błękitney farby potrze-
bney do *Emailu*, Porcellany, Farfury, polewy
naczyn glinianych, i farbowania szkła błęki-
tnym kolorem. Nie trzeba go zatym więcej
doświadczać, prócz tylko iak m. cno farbuie.
Na to wezmie się iedna część Kruszc, a trzy
części Boraksu; ztopiwszy, gdy ochłodnie,
kolor się pokaże.

398. Kobolt się nayduie w Szwecyi, Nor-
wegii; Czechach, a osobliwie w Saxonii pod
Schneeberg, gdzie iest cztery Fabryk na błęki-
tną farbę. W Szląsku iest pod *Kupfferberg*, *Lie-
benthal*, *Schmottseiffen*, &c.

P R Z Y D A T E K.

O Nikielu.

399. Nikiel, *Niccolum*, ma bydź nowy Pół-
metal, Roku 1751. w Szwecyi wynaleziony.
Onim te wiadomości podaie *Kronfeld*.

400. Ze Kruszc iego świeżo przełamany
iest biały, nieco w czerwone i żółte wpadają-
cy. Ze na powietrzu zieloną rdzą się pokry-
wa. Ze na Półmetal wytopiony, iest zewnątrz
żółtawy, wewnątrz koloru srebrnego. Daley
potym postrzeżono, że się ten Półmetal w ka-
żdym Kruszc Koboltowym nayduie: ale do
czego by był zdalny, dotąd niewiadomo.

R E G E S T R

*W Części II. najdłuższych się Rzeczy, po-
dług liczby w brzegach wierszów
wyrażoney.*

Amalgamacya Srebra	-	-	109.
Angielska Cyna	-	-	212 - 217.
Arszenik jaki? od	-	-	369.
— gdzie jest?	-	-	386.
— w czym jest, poznać	-	-	385.
— z Cyny wypędzić	-	-	209.
Arszenikalne ziemie	-	-	384.
Arszenikiem ztruty ratunek	-	-	389.
Arszeniku zażycie	-	-	387.
<i>Antimonium</i> , obacz Spiżglas.			
<i>Auripigmentum</i> , obacz Złotołusk.			
Białokrusz arsenikowy	-	-	381.
— miedziany	-	-	159.
— srebrny	-	-	97.
— żelazny	-	-	267.
Białokrusz miedziany	-	-	161.
Blenda cynkowa	-	-	351.
<i>Bleuglas</i>	-	-	228.
Błękitnokrusz miedziany	-	-	151.
— żelazny	-	-	270.
Błyskawka żelazna	-	-	284.
Brunatnokrusz miedziany	-	-	158.
Cie-			

Ociemnokrusz żelazny	-	-	268.
Cyna iaka, od	-	-	288.
— ley własności, od	-	-	189.
— każda ma Arszenik	-	-	266.
— z Ołowiem	-	-	216.
— brzmiaca	-	-	215.
— czysta iak się poznać?	-	-	214.
— na Srebro dub Złoto iak się probuje?	-	-	205.
Cynowych Kruszców doświadczanie	-	-	203.
Cynober naturalny	-	-	317.
— złoty	-	-	47.
Czarnokrusz arszeniowy	-	-	377.
— miedziany	-	-	155.
Czerwonokrusz srebrny.	-	-	94.
— spiżglasowy.	-	-	365.
— cynkowy	-	-	352.
Czystego Srebra z Miner wyprowadze-	-	-	-
nia, od	-	-	50.
Ośior do mnicha	-	-	26.
<i>Giespuckel</i>	-	-	30.
Gleyta	-	-	227.
<i>Goldkies</i>	-	-	47.
Jasnokrusz żelazny	-	-	269.
Kamień cynowy	-	-	199.
Karaty Złota co są? od	-	-	73.
Kizel arszeniowy	-	-	382.
Kobolt iaki? od	-	-	390.
Koboltokrusz	-	-	393.
Koboltu zażycie	-	-	397.
Kontryfal, obacz Zynek	-	-	-
Kopalnie Cyny, od	-	-	215.

Kopalnie Miedzi, od	-	-	179.
— Ołowiu, od	-	-	244.
— Żelaza, od	-	-	293.
— Srebra, od	-	-	123.
— Złota	-	-	63.
— Wismutu	-	-	339.
Kostkokrusz arsenikowy	-	-	380.
— ołowiany	-	-	231.
Krupki cynowe	-	-	198.
— żelazne	-	-	286.
Kruszce są?	-	-	12.
— wielorakie? od	-	-	13.
— złote	-	-	46.
Kruszców miedzianych poznanie	-	-	165.
— żelaznych doświadczanie	-	-	290.
— cynkowych	-	-	353.
— wismutowych, — od	-	-	337.
— żywego Srebra	-	319 -	320.
Krzyształokrusz cynowy	-	-	196.
— spieżgławowy	-	-	364.
— żelazny	-	-	266.
Krwawnik żelazny	-	-	272.
Lazurokrusz miedziany	-	-	158.
Łódka do pławienia Kruszców	-	-	28.
Magnes	-	-	282.
— dać doświadczenie Kruszców żela-	-	-	-
znych	-	-	288.
Metal co jest?	-	-	3.
— wiele ich?	-	-	10.
— znaki ich chemiczne	-	-	11.
Miedź co jest?	-	-	139.

Mie-

Miedzi własności, od	-	-	140.
— czysta w czym?	-	-	146.
— cementowana	-	-	147.
— z Kruszcem wyprowadzić, od	-	-	166.
— od Cyny oczyścić	-	-	177.
— od Ołowiu oczyścić	-	-	176.
— od Żelaza oczyścić	-	-	175.
Miedzi zażycie, od	-	-	183.
Miedziokrusz arszénikowy	-	-	383.
Mieniokrusz wismutowy	-	-	335.
Przedzia do czyszczenia Srebra, od	-	-	22.
Przedzia do topienia Kruszców, od	-	-	18.
Nikiel nowy Półmetal	-	-	399.
Ogniem w piecyku iak rządzić?	-	-	117.
Ogniokruszowe Żelazo	-	-	259.
Ołów iaki?	-	-	221.
— własności? od	-	-	222.
— z Kruszcem wyprowadzić, od	-	-	235.
— ludziom szkodzi	-	-	226.
Ołowiu zażycie	-	-	246.
Ołowiec	-	-	232.
Piaskokrusz wismutowy	-	-	336.
Piecyk do topienia Kruszców, od	-	-	20.
Pieniądze złote	-	-	70.
— — cudzoziemskie	-	-	76.
Piorokrusz spizglasowy	-	-	363.
— srebrny	-	-	104.
Platina, od	-	-	77.
— okrusz miedziany	-	-	156.
— srebrny	-	-	101.
Proby Srebra, od	-	-	131.

Proby Złota	-	-	-	78.
Promieniokrusz spizgładowy	-	-	-	361.
Proszek do łatwiejszego topienia Krusz-				
ców	-	-	-	171.
Pstrokrusz wismutowy	-	-	-	334.
Półmetale co są?	-	-	-	302.
— różnią się od Metalów	-	-	-	304.
— wiele ich?	-	-	-	308.
— znaki ich chemiczne	-	-	-	309.
Rauszgiel	-	-	-	376.
Rdza żelazna	-	-	-	253.
Ruda błotna	-	-	-	275.
— wodna	-	-	-	278.
Rudy żelazne	-	-	-	274.
Rogokrusz srebrny	-	-	-	100.
Rzeki Złoto mające, od	-	-	-	68.
Rzemienica żelazna	-	-	-	283.
Siatkokrusz kobaltowy	-	-	-	395.
Siwokrusz miedziany	-	-	-	157.
Szklannokrusz srebrny	-	-	-	91.
Skorupokrusz arszenikowy	-	-	-	379.
Srebro co jest?	-	-	-	81.
— własności, od	-	-	-	81.
— ciągle	-	-	-	82.
— czyste w ziemi, od	-	-	-	89.
— z Kruszcem wyprowadzić, od	-	-	-	108.
— przez Ołów przeprowadzić, od	-	-	-	111.
— z Cyny wyprowadzić	-	-	-	119.
— z Żelaza	-	-	-	120.
— do czego zdatne? od	-	-	-	129.
Szmyrgiel	-	-	-	285.

CZĘŚCI II.

255

Szpat ołowiany	-	-	-	233.
Szpianter, obacz Zynek.				
Szpiżglas iaki? od	-	-	-	356.
— gdzie jest?	-	-	-	367.
— wytapiać	-	-	-	366.
— zażycie	-	-	-	368.
Tęgokrusz szpiżglasowy	-	-	-	362.
Tygielki do topienia Kruszców	-	-	-	27.
Ugry żelazne	-	-	-	280.
Waga na wytopiony Kruszec	-	-	-	32.
Wątrobnica żywo-srebrna	-	-	-	318.
Widome Złoto, w czym? od	-	-	-	43.
Wismut iaki? od	-	-	-	328.
— jego zażycie	-	-	-	341.
Wismutokrusz	-	-	-	333.
Zasłonka dla topiącego Kruszcze	-	-	-	31.
Zelazo iakie?	-	-	-	249.
— własności, od	-	-	-	250.
— lane kruche	-	-	-	258.
— samorodne czyli jest? od	-	-	-	261.
— wszędzie jest	-	-	-	264.
— zażycie, od	-	-	-	296.
Zgorzelica żywo-srebrna	-	-	-	318.
Zielonokrusz miedziany	-	-	-	148.
Zielonawokrusz miedziany	-	-	-	162.
Ziemie ołowiane	-	-	-	234.
— żelazne	-	-	-	287.
— macica żywe Srebro	-	-	-	316.
Zimnokruszowe Zelazo	-	-	-	259.
Złota ciągłość	-	-	-	85.
— waga	-	-	-	38.

Złota.

Złota własności, od	-	-	24.
— w rybach, roślinach	-	-	35.
Złoto w Kruszcziak się doświadcza?	-	-	48.
— z Srebra wyprowadzić	-	-	53.
— z Ołowiu	—	-	55.
— z Miedzi	—	-	54.
— z Żelaza	—	-	56.
— z żywego Srebra	—	-	57.
— oczyścić od wszystkiego	-	-	61.
— — od Srebra	-	-	59.
Złotołusk	-	-	378.
Złotokrusz miedziany	-	-	160.
Zużelokrusz kobaltowy	-	-	394.
Zynek gdzie jest?	-	-	354.
— zażycie	-	-	355.
— iaki? od	-	-	343.
Zynkokrusz	-	-	349.
Zywe Srebro	-	-	310.
— własności, od	-	-	311.
— zażycie	-	-	327.
— gdzie jest?	-	-	323.
— czystość i oczyszczenie, od	-	-	325.

